

тично по кожному рахунку обліку, розрахунок й аналіз найважливіших економічних показників роботи підприємства, основні інвестиційні проекти, які передбачають здійснити в майбутньому звітному періоді, а також іншу важливу інформацію, яка може бути корисна для користувачів фінансового звіту для оцінки результатів роботи підприємства в минулому і для надійного прогнозу ефективності його господарської діяльності в майбутньому.

Приміткам у всіх країнах надається велике значення. У багатьох державах вони є обов'язковою складовою звітності компаній, де розшифровують чи ілюструють окремі статті звітності. До кожної статті балансу, звіту про прибутки та збитки, звіту про рух грошових коштів слід робити перехресні посилання на будь-яку пов'язану з ними інформацію у примітках.

Науковий керівник – к.е.н., доцент Романів С.Р.

*Шеліхевич Богдан,
студент групи РКзм-51*

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

На сьогодні всі українські підприємства змушені працювати в умовах постійної зміни та погіршення економічної ситуації в країні. За таких причин можливість залишатися конкурентоспроможним повністю залежить від ефективного управління витратами діяльності підприємства. Адже саме постійний контроль за витратами в періоди погіршення кон'юнктури ринку значно збільшує шанси підприємства на збереження свого місця на ринку. Ефективно організований процес управління витратами, тобто управління у довгостроковому періоді всією діяльністю підприємства, слід розглядати як реальний захід, який може сприяти не лише в утриманні раніше досягнутого ринку, а й збільшувати прибутки, захоплювати новий сегмент ринку, незважаючи на будь-які зміни економічних умов.

Стратегічне управління полягає у розробці і реалізації стратегії, яка повинна відповідати меті і завданням підприємства, а правильний вибір стратегії, послідовності етапів та процесів її реалізації повинен забезпечити позитивний економічний ефект.

Стратегічне управління витратами підприємства є одним з важливих шляхів забезпечення розвитку підприємства та конкурентоспроможності його продукції на ринку. Управління витратами можна визначити як взаємопов'язаний комплекс робіт, які формують і впливають на процес виникнення і поведінку витрат під час здійснення господарської діяльності і спрямовані на досягнення оптимального рівня витрат в усіх підсистемах підприємства за виконання в них бюджетних робіт. [3, с.240]

Функції управлінських працівників підприємств не зводяться до звичайного реагування на вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на процеси функціонування. Конкуренція вимагає свідомого управління змінами на основі науково обґрунтованої процедури їхнього прогнозування, регулювання, пристосування до цілей підприємства, до ринкових умов, що постійно змінюються. Сучасним інструментом управління витратами підприємства є методологія стратегічного управління.

Практика показує, що ті підприємства, які здійснюють комплексне стратегічне планування й управління, працюють більш успішно й отримують прибуток значно вищий від середнього по галузі, тобто хто краще обґрунтує обрану стратегію, той швидше досягає успіху, а це залежить від обраної мети.

В основі методики формування стратегії управління витратами підприємства є поняття витрат та стратегічного управління. Витрати – це вартісне вираження абсолютної величини споживаних ресурсів, необхідних для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства і досягнення ним поставленої мети, а управління – це цілеспрямована дія на об'єкт з метою зміни його стану або поведінки у зв'язку зі зміною обставин або відповідно до поставленої мети. [2, с.217] Відтак, управління витратами підприємства – це процес цілеспрямованого формування оптимального рівня витрат підприємства відповідно до визначеної мети його діяльності. [1, с.254]

Успішне управління підприємством може здійснюватись тільки за умови отримання інформації, необхідної для аналізу ситуацій, прийняття рішень і контролю за їх виконанням. Відсутність такої інформації змушує керівників підприємств спиратись при розробці рішень на інтуїцію, підвищуючи ризик прийняття неправильного рішення. Все це свідчить про те, що сьогодні існує об'єктивна необхідність вдосконалення систем і методів стратегічного управління підприємством, зокрема управління витратами та їх інформаційного забезпечення.

Метою стратегічного управління витратами підприємства є довгострокове забезпечення економічної ефективності підприємства, за умов впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на рівень і поведінку витрат, оскільки ці чинники можуть мати як позитивний, так і негативний вплив, то, на нашу думку, насамперед необхідно провести аналіз формування цінності (кінцевого продукту) для споживача та проаналізувати витрати на його створення. На основі такого аналізу можна виявити шляхи економії або мінімізації чи оптимізації витрат.

Існує декілька концептуальних основ управління витратами підприємства: «стандарт-кост» (контроль за найточнішим виявленням відхилень від встановлених стандартів витрат); «директ-кост» (поділ витрат на постійні та змінні складові в залежності від обсягів виробництва); «just-in-time» (виробляти продукцію лише тоді, коли в ній існує потреба, і лише тій кількості, яка необхідна).

В ринковій економіці управління витратами повинно означати створення єдиної, раціональної, чітко та безперебійно функціонуючої системи з певними цільовими установками та взаємопов'язаними елементами. Модель стратегічного управління витратами може складатися з наступних елементів:

- 1) облік та аналіз витрат підприємства;
- 2) знаходження стратегії;
- 3) встановлення прогностичного рівня витрат;
- 4) оптимізація та контроль процесу формування витрат;
- 5) аналіз фактичних відхилень від планових показників;
- 6) пошук та оцінка резервів зменшення витрат підприємства;
- 7) контроль за виконанням та коригування розроблених планів. [4, с.146]

Саме управлінський облік покликаний забезпечити інформаційну базу для здійснення процесу управління витратами.

Система управлінського обліку має бути розроблена таким чином, щоб надавати як внутрішню, так і зовнішню інформацію для задоволення потреб, окрім виробництва, ще й маркетингу, керування іншими функціями бізнесу. Таке інформаційне забезпечення сприяє аналізу діяльності з врахуванням не лише поточних цілей підприємства, а й довгострокових, формуванню відомостей про такі ключові фактори успіху як витрати, якість тощо.

Обґрунтований облік витрат підприємства надає можливість керувати діяльністю підприємства, знижувати витрати, збільшувати доходи за допомогою надання даних про фактичні затрати. Будь-яке підприємство повинно дбати про перспективи свого розвитку та зни-

ження витрат у довгостроковому періоді, задля оптимізації їхнього рівня. Саме тому стратегічне управління витратами є невід'ємною частиною управлінського обліку підприємства.

Література:

1. Качмарик Я.Д. «Інформаційно-методологічні аспекти формування стратегії управління витратами підприємства» / Качмарик Я.Д., //»Науковий вісник». – 2007. – №17. – с.253-257
2. Партин Г.О. «Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства»// «Фінанси України». – 2004. – № 4. – с. 216-219
3. Ясінська Я.І., «Місце стратегічного управління витратами у системі стратегічного менеджменту підприємства»//»Науковий вісник». – 2007. – №17 -с.238-246
4. Ященко О.І. Стратегічний підхід в управлінні витратами підприємства / Ященко О.І., Майданська О.М // «Науковий вісник». – 2008. – №18 – с.145-149
5. Семанюк В.З. Формування підсистеми стратегічного обліку в умовах ринкових відносин // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип. 11 (114) / наук.ред. І.Г.Манцуров. – К., 2010. – С.59-64.
6. Семанюк В.З. Формування нових видів обліку та перспективи їх розвитку // Вісник ТНЕУ. – 2009.– Випуск 3. – С.12-116

Науковий керівник: к.е.н., доцент Семанюк В. З.

*Шинкарюк Оксана,
студентка групи РКзм-52*

СТРАТЕГІЯ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасний етап розвитку нашої держави зумовлює високі вимоги до оцінки ефективності функціонування економічних систем різних рівнів. Основну увагу приділяють підприємству як первинній, основній, самостійній ланці економіки, що створює конкретні економічні блага, а отже, є першоосновою національного багатства України.

Виникла проблема виживання підприємства в умовах нестабільності зовнішнього середовища та своєчасного виявлення негативних тенденцій, які можуть свідчити про настання кризового стану.

Підприємство, як і будь-яка система іншого походження та призначення, незалежно від форми власності, галузі та масштабів діяльно-